

Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych

z dnia 22 lutego 1923 r.

o tymczasowej bezpośredniej komunikacji osobowo-bagażowej i towarowej między stacjami polskiej części Śląska Górnego a stacjami kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym (włączając w to stacje należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę, kolei obszaru W. M. Gdańska).

Na mocy dekretu z dnia 7 lutego 1919 roku o tymczasowym przekazaniu Ministrowi Komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie pasażerów,

bagażu i towarów oraz ustalania taryf przewozowych na kolejach polskich (Dz. P. P. P. № 14, poz. 152) oraz art. 438 polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej (Dz. U. R. P. z r. 1922 № 44, poz. 371) i w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu zarządza się co następuje:

§ 1. Komunikacja polskiej części Śląska Górnego z resztą Polski.

TYMCZASOWA TARYFA KOLEJOWA

na przewóz osób, bagażu, przesyłek nadzwyczajnych, zwłok i zwierząt żywych w komunikacji pomiędzy stacjami polskiej części Śląska Górnego a stacjami kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym (włączając w to stacje należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę, kolei obszaru W. M. Gdańska), o ile w komunikacji tej nie uczestniczą linie węzła Bytomskiego.

I. Zakres działania¹⁾.

Przewóz osób, psów, bagażu, przesyłek nadzwyczajnych, czasopism, broszur i książek oraz zwłok²⁾, towarów i zwierząt żywych w bezpośredniej komunikacji między stacjami polskiej części Śląska Górnego a stacjami polskich kolei państwowych, leżących poza Śląskiem Górnym (włączając w to stacje należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę kolei obszaru W. M. Gdańska), o ile w komunikacji tej nie uczestniczą linie węzła Bytomskiego, odbywa się przez stacje przejściowe (punkty styczne, taryfowe punkty rozdzielcze):

- a) Herby Polskie tylko od i do stacji górnośląskich, położonych na północ od węzła Bytomskiego;
- b) Dziedzice, Mysłowice, Oświęcim i Sosnowiec Warszawski tylko od i do stacji górnośląskich, położonych na południe od węzła Bytomskiego.

II. Przepisy taryfowe i regulaminowe.

A. Komunikacja osobowo-bagażowa.

1. Do bezpośredniego przewozu osób, psów, bagażu, przesyłek nadzwyczajnych, czasopism, broszur i książek stosuje się:

- a) na linjach polskiej części Śląska Górnego — „Przepisy taryfowe i wykazy odległości kilometrycznych dla ruchu osobowego i bagażowego między stacjami polskiej Dyrekcji kolejowej w Katowicach”;
- b) na linjach kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym, — „Taryfa na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych normalno- i szerokotorowymi polskimi kolejami państwowymi i normalnotorowymi kolejami prywatnymi, zarządzanymi przez Państwo.
- c) na linjach należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę, kolei obszaru

¹⁾ W komunikacji Polski ze Śląskiem Górnym — o ile w rachubę wchodzi linie węzła Bytomskiego — mają na kolejach górnośląskich zastosowanie postanowienia sąsiedzkiej taryfy górnośląskiej.

²⁾ Przewóz zwłok może się odbywać aż do odwołania w komunikacji łamanej — nie zaś bezpośrednio.

W. M. Gdańska — odnośne taryfy i przepisy taryfowe gdańskie.

2. Aż do odwołania odprawia się osoby, psy, bagaż, przesyłki nadzwyczajne, czasopisma, broszury i książki bezpośrednio przez następujące punkty styczne:

a) **Herby Polskie** — między stacjami: Herby Śląskie, Lubliniec i Tarnowskie Góry z jednej, a stacjami: Bydgoszcz, Częstochowa, Kalisz, Kielce, Koluszki, Lublin, Łazy, Łódź Fabryczna, Łódź Kaliska, Myszków, Ostrowy, Piotrków, Poraj, Poznań, Radom, Skierniewice, Tczew, Toruń i Warszawa Główna z drugiej strony;

b) **Dziędzice** — między stacjami: Goczałkowice, Hajduki, Katowice, Królewska Huta, Pszczyna, Rybnik i Tychy z jednej a stacjami: Biąta, Bielsko, Borysław-Tustanowice, Brzeszcze, Chabówka, Chybi, Cieszyn-Bobrowka, Czechowice, Dębica, Drohobycz, Goleszów, Gorlice, Iwonicz, Jasło, Jawiszowice, Komorowice, Kraków, Krynica, Lwów, Łodygowice, Nowy Sącz, Nowy Targ, Poronin, Przemyśl, Przeworsk, Rabka, Rymanów, Rzeszów, Śniatyn-Zalucze, Sporysz, Stanisławów, Sucha, Tarnów, Trzebinia, Vacuum Oil Comp., Wilkowie-Bystra, Zabrze, Zakopane, Zebrzydowice i Żywiec z drugiej strony;

c) **Mysłowice** — między stacjami: Bogucice, Goczałkowice, Hajduki, Katowice, Królewska Huta, Pszczyna, Rybnik, Szopienice i Tychy z jednej a stacjami: Borysław-Tustanowice, Chabówka, Dębica, Drohobycz, Gorlice, Iwonicz, Jasło, Jordanów, Kraków, Krynica, Lwów, Maków, Nowy Sącz, Nowy Targ, Poronin, Przemyśl, Przeworsk, Rabka, Rymanów, Rzeszów, Śniatyn, Stanisławów, Sucha, Szczakowa, Tarnów, Trzebinia i Zakopane z drugiej strony;

d) **Oświęcim** — między stacjami: Bogucice, Goczałkowice, Hajduki, Katowice, Królewska Huta, Pszczyna, Rybnik, Szopienice i Tychy z jednej a stacjami: Biąta, Bielsko, Borysław-Tustanowice, Brzeszcze, Chabówka, Chybi, Cieszyn-Bobrowka, Czechowice, Dębica, Drohobycz, Gorlice, Iwonicz, Jasło, Jawiszowice, Jordanów, Komorowice, Kraków, Krynica, Lwów, Łodygowice, Maków, Nowy Sącz, Nowy Targ, Poronin, Przemyśl, Przeworsk, Rabka, Rymanów, Rzeszów, Śniatyn-Zalucze, Stanisławów, Sucha, Tarnów, Trzebinia, Vacuum Oil Comp., Wilkowie-Bystra, Zakopane i Żywiec z drugiej strony;

e) **Sosnowiec Warszawski** — między stacjami: Bogucice, Goczałkowice, Hajduki, Katowice, Królewska Huta, Pszczyna, Rybnik, Szopienice i Tychy a stacjami: Bedzin, Bydgoszcz, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gołonóg, Grodziec, Kalisz, Koluszki, Lublin, Łazy, Łódź Fabryczna, Łódź Kaliska, Nowo-Radomsk, Piotrków, Poraj, Poznań, Radom, Skierniewice, Starobedzin, Strzemieszyce, Tczew, Toruń, Warszawa Główna, Wilno, Ząbkowice i Zawiercie z drugiej strony.

W miarę rzeczywistej potrzeby zaprowadzą Dyrekcje bezpośrednią komunikację także pomiędzy stacjami, nieobjętymi punktami a) do e).

3. Obliczanie należności.

Należności za przejazd osób i za przewóz psów, bagażu, przesyłek nadzwyczajnych, czasopism, broszur i książek oblicza się oddzielnie za linje polskich kolei górnośląskich do i od wykazanych wyżej punktów stycznych według „Przepisów taryfowych i wykazu odległości kilometrycznych dla ruchu osobowego i bagażowego między stacjami polskiej Dyrekcji kolejowej w Katowicach” i oddzielnie za linje kolei, leżących poza Śląskiem Górnym, od i do pomienionych punktów stycznych według „Taryfy na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych normalno- i szerokotorowymi polskimi kolejami państwowymi i normalnotorowymi kolejami prywatnymi, zarządzanymi przez Państwo”.

4. Należności przewozowe pobiera się w obu kierunkach za całą przestrzeń w walucie polskiej.

W kierunku ze Śląska Górnego do reszty Polski może kolej pobierać na życzenie płażącego należności przewozowe za całą odległość od stacji początkowej do stacji docelowej lub do taryfowego punktu rozdzielczego (punktu stycznego) w walucie niemieckiej.

W tym wypadku należności górnośląskie, względnie polskie, przelicza się według kursu, ustalanego co pewien czas.

5. Przesyłki nadzwyczajne odprawia się tak, jak bagaż, za kwitem bagażowym, który należy zaopatrzyć napisem „Przesyłka nadzwyczajna (Express-gut)” oraz adresem odbiorcy i wskazać nazwę towaru.

B. Komunikacja towarowa.

1. Bezpośredni przewóz towarów i zwierząt odbywa się na linjach:

a) polskiej części Śląska Górnego — na zasadach „Taryfy towarowej oraz wykazu stacji i wykazu odległości taryfowych dla przewozu towarów i zwierząt pomiędzy stacjami i po linjach okręgu dyrekcyjnego kolei państwowych w Katowicach”;

b) kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym, — na zasadach „Taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt”, oraz „Wykazu odległości taryfowych”;

c) na linjach, należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę, kolei obszaru W. M. Gdańska — na zasadach odnośnych taryf i przepisów taryfowych gdańskich.

2. Odprawianie odbywa się za pomocą bezpośrednich listów przewozowych stacji nadawczej.

Oświadczenia nadawcy w liście przewozowym skutecznia się w języku tego obszaru, w którym towar przyjęto do przewozu. W razie potrzeby ma kolej przetłumaczyć piśmienne dane listu przewozowego. W tym wypadku uważa się kolej za mandatarjusza nadawcy, który w myśl odnośnych przepisów regulaminowych sam ponosi wszystkie skutki, wynikające z ewentualnego niedokładnego przetłumaczenia. Nadawcy przysługuje prawo oświadczenia piśmienne listu przewozowego podać w języku polskim i niemieckim.

Nadawca obowiązany jest oznaczyć stację, przez którą towar ma przejść z jednego obszaru na drugi (zob. postanowienia ad 1).

Pozatem obowiązany jest nadawca dołączyć do listu przewozowego wszelkie zezwolenia wywozu i przywozu odnośnego obszaru. Kolej nie jest obowiązana do badania autentyczności tych dokumentów. W razie stwierdzenia braku lub nieprawidłowości wczeczonych dokumentów na stacji nadawczej, kolej ma prawo nie przyjąć przesyłki do przewozu. Jeżeli stwierdzenie to nastąpiło dopiero na stacji pośredniej względnie odbiorczej, kolej może przesyłkę zatrzymać i oddać do rozporządzenia nadawcy, który ponosi powstałe z tego powodu wydatki (składowe, postojowe i t. p.).

3. Obliczanie należności przewozowych.

Należność przewozową oblicza się oddzielnie za linje kolei górnośląskich, oddzielnie za linje kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym, i oddzielnie za linje należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę, kolei obszaru W. M. Gdańska.

Dla obliczeń przewoźnego za linje od punktu styczynego (taryfowego punktu rozdzielczego) miarodajne są taryfy, obowiązujące na danym odcinku w dniu przejścia przesyłki przez odnośny punkt styczyni (taryfowy punkt rozdzielczy).

4. Należność przewozową pobiera się w obu kierunkach.

- a) albo zgóry za całą odległość,
- b) albo zgóry do górnośląskiego punktu styczynego (Dziedzice, Herby Polskie, Mysłowice, Oświęcim i Sosnowiec Warszawski) z przekazaniem reszty na odbiorcę,
- c) albo całe przewoźne przekazuje się na odbiorcę.

Na obszarze Śląska Górnego pobiera kolej wszystkie opłaty w tej walucie, w jakiej odnośne taryfy są ustalone, a więc za linje kolei górnośląskich i kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym, — w walucie polskiej, za linje należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę, kolei obszaru W. M. Gdańska — w walucie gdańskiej względnie niemieckiej. Na życzenie płaćącego pobiera kolej należności taryfowe, ustalone w walucie polskiej, w markach niemieckich według kursu, oznaczonego co pewien czas.

Na obszarze W. M. Gdańska uiszcza płaćący należności wszelkiego rodzaju za linje kolei górnośląskich i kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym, w walucie gdańskiej przy zastosowaniu kursu, oznaczonego co pewien czas; na żądanie płaćącego opłaty taryfowe kolei polskich (włączając w to linje polskiego Śląska Górnego) mogą być uiszczane w walucie polskiej.

5. Należności, narosłe na stacjach pośrednich, zalicza się według przepisów taryfy, obowiązującej w okręgu danej stacji pośredniej.

6. Wydatki w gotowiznie, zaliczenia i ubezpieczenia terminu dostawy w komunikacji z należąciami do Polski, jak również zarządzanymi przez Polskę, kolejami obszaru W. M. Gdańska są czasowo wyłączone.

7. Odpowiedzialność kolei za zaginięcie, brak, uszkodzenie i przekroczenie terminu dostawy wobec

uprawnionego nadawcy lub odbiorcy określają postanowienia przepisów przewozowych i taryfowych, obowiązujące na odnośnych obszarach. Odstąpienie praw, wynikających z powyższych przepisów, komu innemu, jak nadawcy lub odbiorcy, jest niedopuszczalne.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 marca 1923 r.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z 26 czerwca 1922 r. o tymczasowej bezpośredniej komunikacji osobowej, bagażowej i towarowej między stacjami polskiej części Śląska Górnego a stacjami kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym (włączając w to stacje, położone na obszarze W. M. Gdańska), ogłoszone w Dz. U. R. P. z 1922 r. № 52, poz. 478.

Kierownik Ministerstwa Kolei Żelaznych:

Ludwik Zagórny-Marynowski

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Stefan Ossowski*